

AgriLankinen Oy
Naaranojantie 9
32500 Oripää

Broilerikasvattamo, Oripää

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa

1 Hanke

AgriLankinen Oy, Broilerikasvattamo, Oripää

2 Vireilletulo

Hankkeesta vastaava on pyytänyt Lupa- ja valvontavirastolta päätöstä siitä, edellyttääkö suunnitteilla oleva broilerikasvattamo ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeesta vastaava on toimittanut Lupa- ja valvontavirastoon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, YVA-laki) 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 22.6.2026 ja täydentänyt tietoja 24.6.2026.

3 Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot hankkeesta

3.1 Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaava suunnittelee uutta 75 000 eläinpaikan broilerikasvattamoa. Hankealue sijaitsee Oripäässä Makkarkosken kylässä noin 8,5 kilometriä Oripään keskustasta länteen ja alue on kaavoittamatonta maa- ja metsätalousaluetta.

Suunniteltu kasvattamo sijoittuu kiinteistölle 561-403-1-96 kolmen toiminnassa olevan broilerikasvattamon pohjoispuolelle. Toiminnassa olevat kasvattamot sijaitsevat samalla kiinteistöllä mutta ovat eri toimijan (Lankisen Broileri Oy) käytössä. Toiminnassa olevissa kolmessa broilerihallissa on eläinpaikat 15 000, 30 000 ja 78 500 linnulle ja Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (Dnro ESAVI/5945/2017) kattaa paikat 123 500 linnulle. Kiinteistöllä sijaitsee myös lämpökeskus sekä pieni lantala.

Lannan määrä, käsittely ja hyödyntäminen

Suunnitellun uuden kasvattamon sekä olemassa olevien kasvattamojen kuivikkeena käytetään kuiviketurvettä. Suunnitellun kasvattamon lannantuotanto on taulukkoarvoin laskettuna 1125 m³ vuodessa. Lannan varastointia varten vuokrataan 1200 m³:n kokoinen katettu kuivalantala tilan läheiseltä kiinteistöltä, jonne on noin 400 metriä etäisyyttä. Suunnitellun kasvattamon lannan luovutuksesta on sovittu Biolan Oy:n kanssa ja lannanlevitysalaa tulee olemaan asiakirjojen mukaan lisäksi 100 ha, jota tarvittaessa

hankitaan lisää. Toiminnassa olevien Lankisen Broileri Oy:n kasvattamoiden tuottama lanta on pääasiassa luovutettu sopimuspelloille 370 ha sekä Biolan Oy:lle ja käytössä on myös 85,06 ha lannanlevitysalaa.

Asiakirjojen mukaan suunniteltu hanke ei katsota aiheuttavan merkittävää maankäytön muutosta, koska pellot ja lantavarastot ovat jo olemassa.

Jätevedet

Uuden broilerikasvattamon pesuvesiä arvioidaan muodostuvan noin 100 m³ vuodessa ja ne johdetaan 100 m³:n umpisäiliöön. Kiinteistöllä sijaitsevien broilerikasvattamojen pesuvedet kerätään 150 m³:n ja kahteen 20 m³:n umpisäiliöön. Pesuvedet levitetään sulan maan aikana pellolle. Muodostuvat wc-vedet johdetaan erilliseen umpisäiliöön ja toimitetaan Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:lle.

Liikenne

Broilerikasvattamoiden raskasliikenne koostuu pääosin untuvikkojen tuonnista ja teuraslintujen viennistä 6 -7 kertaa vuodessa. Lisäksi rehua toimitetaan tilalle yhden kasvatuserän aikana noin 10 kertaa, kuiviketurvettä noin 6 -7 kertaa vuodessa. Kuolleet linnut noudetaan Honkajoki Oy:n toimesta. Lanta kuljetetaan pääsääntöisesti heti kasvatuserän lähdön jälkeen pois tilalta.

Lannan levitysalat sijaitsevat noin 5-15 kilometrin etäisyydellä tilakeskuksesta. Lannan kuljetukset tapahtuvat maanteitä pitkin traktoriyhdistelmillä sekä yhdistelmäajoneuvokuljetuksina.

Asutus

Lähimmät toiminnan ulkopuoliset asuinkiinteistöt (9) sijoittuvat asiakirjojen mukaan noin 300-517 m etäisyydelle länsi-, lounas- sekä kaakkoispuolelle uudesta broilerikasvattamosta. Lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee 208 m etäisyydellä kaakkoon uudesta broilerikasvattamosta.

Sijaintiin liittyvät herkäät kohteet

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita tai luonnonsuojelualueita eikä tiedossa ole merkittäviä luontokohteita. Lähimmät vesistöt ovat lounaassa noin 450 metrin etäisyydellä virtaava Yläneenjoki (valuma-alue 34.047) sekä pohjoisessa Myllyoja noin 650 metrin etäisyydellä.

Muut toiminnot

Uutta ja toiminnassa olevia broilerikasvattamoja lähimpänä olevat muut eläinsuojat sijaitsevat lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä. Lankisen Tila Oy:n nautakasvattamot sijoittuvat noin 500 m:n etäisyydelle broilerihalleista luoteeseen. Nautatilalla on Lounais-Suomen ympäristökeskuksen myöntämä ympäristölupa (LOS-2006-Y-1270) 680 yli 8 kuukauden ja 220 alle 8 kuukauden ikäisen naudan eläinmäärälle. Lähin

nautakasvattamorakennus sijoittuu noin 380 m:n etäisyydelle rakennettavasta broilerikasvattamosta. Nautatilan kylmäpihatot ovat kuivikepohjaisia ja kuivikkeena käytetään olkea ja kuiviketurvetta.

3.2 Hankkeesta vastaavan kuvaus hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista sekä toimenpiteistä niiden välttämiseksi ja ehkäisemiseksi

Merkittävin hajuhaitta nähdään syntyvän broilerikasvattamoiden tyhjennysvaiheessa. Lannan tyhjennys tapahtuu suunnitellun kasvattamon itäpäästä. Myös kahden toiminnassa olevan Lankisen Broileri Oy:n kasvattamot tyhjenetään kasvattamosta itäpäästä ja vanhin Lankisen Broileri Oy:n kasvattamo tyhjenetään pohjoispäästä. Tyhjennysvaiheessa lanta kuormataan kasvattamoon sisälle, josta se saman päivän aikana kuormataan joko traktorin peräkärjelle tai kuorma auton lavalle. Tällä hetkellä kasvattamoiden tyhjennys tapahtuu yhden vuorokauden aikana.

Suunnitellussa sekä olemassa olevissa kasvattamoissa kuivikkeena käytetään kuiviketurvetta, jonka katsotaan sitovan tehokkaasti ammoniakkia lannasta. Toiminnassa huolehditaan, että kasvatuspohjat pysyvät kuivina.

Eläinten ruokinta tapahtuu täysrehulla sekä tilalla lisättävällä vehnällä. Hyvä rehuhyötysuhde ja oman viljan käyttö vähentävät teollisenrehun käyttöä. Rehuissa käyttävät entsyymit parantavat rehun sulavuutta ja hyväksikäyttöä. Rehuista ei ole "ylimääräistä" valkuaista tai kivennäisfosforia, joten ympäristön kuormitus vähenee. Myös fytaasientsyymillä on pystytty vähentämään kivennäisfosforin käyttöä, kun kasviraaka-aineiden fosfori on paremmin linnun hyväksikäytettävissä.

Kasvattamon olosuhteet sekä ilman kosteus pidetään sopivana tarkoituksenmukaisen lämmityksen ja ilmanvaihdon avulla, jotta sisäilma pysyy hyvänä ja ehkäistään tuulettimista tulevan pölyn määrä mahdollisimman pieneksi. Ilmaa voidaan myös kostuttaa ja jäähdyttää sumuttimilla.

Kasvattamon ilman laatua mitataan säännöllisesti ammoniakkimittarilla ja raja-arvo ei saa ylittää 20 ppm. Broilerikasvattamoista poistettavan ilman määrä vaihtelee lämpötilasta ja broilerien iästä riippuen maa- ja metsätalousministeriön ohjeen (Maatalouden tuotantorakennusten lämpöhuollosta ja ilmastoinnista (MMM-RMO C 2.2)) mukaan noin 0,1–5,0 m³ /h/eläinpaikka. Poistoilman määrä on suurin ulkolämpötilan ollessa korkeimmillaan päiväsaikaan kesällä. Ilma poistetaan päädyssä olevien 16 sekä seinillä olevien 8 jättipuhaltimen avulla. Kaikki puhaltimet pyörivät vain, kun linnut ovat kasvatuksen loppuvaiheessa eli 30 - 35 vuorokauden ikäisiä ja mikäli ulkolämpötila nousee yli hellerajan. Tämä tarve saattaa käytännössä tulla 2 kertaa kesässä, mikäli hellejakso 4 ajoittuu lintujen loppukasvatusvaiheeseen. Linnut kasvatetaan normaalisti 34 - 35 vuorokauden ikään.

4 Asian käsittely

4.1 Viranomaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto on kuullut ennen päätöksentekoa Oripään kuntaa, Oripään kunnan ympäristönsuojeluviranomaista (Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto), Oripään kunnan rakennusvalvontaviranomaista, Oripään kunnan ympäristöterveydenhuollon toimialuetta, Turun kaupungin museota ja Varsinais-Suomen pelastuslaitosta.

Ympäristöterveyspalveluiden mukaan eläinsuojan nykytoiminnasta ei ole tullut yhteydenottoja eikä terveydensuojeluviranomaisella ole ollut huomautettavaa toiminnan suhteen. Hankkeen toteutukselle/luvan käsittelylle ilman ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä ei ole terveydensuojelullista estettä.

Turun kaupungin museo katsoo, että hankealueen läheisyydessä ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita. Hankkeen vaikutusalueelta ei tunneta arkeologisia kohteita, eikä alueella vaikuta olevan huomattavaa arkeologisen kulttuuriperinnön potentiaalia. Yläneentien varrella sijaitseva Ylistalon kantatalo on arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi kohteeksi, mutta Ylistalon päärakennuksen suunnasta katsoen uusi kasvattamorakennus sijoittuu olemassa olevien rakennusten taakse. YVA-menettelyä ei pidetä tarpeellisenä hankkeelle.

Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto ja **Varsinais-Suomen pelastuslaitos** ilmoittivat, että eivät lausu asiakirjojen johdosta.

4.2 Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalle toimitettiin saapuneet lausunnot tiedoksi 4.8.2026. Hankkeesta vastaava ei nähnyt tarpeellisesti antaa niistä vastinetta.

5 Lupa- ja valvontaviraston päätös

ArgiLankinen Oy:n broilerikasvattamon hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeesta ei Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan todennäköisesti aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne sekä esitetyt haitallisten vaikutusten välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet.

Mikäli hanke tai sen aiheuttamat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset muuttuvat jatkosuunnittelussa nyt esitetystä, arviointimenettelyn tarve tulee arvioida uudestaan.

5.1 Päätöksen perustelut

Lupa- ja valvontaviraston päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa perustuu YVA-lain 3 ja 11 §:ään.

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 2 mom.).

Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Hankeluettelon kohdan 1) a) mukaan kanalat, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa, sovelletaan aina YVA-menettelyä. Suunniteltuun eläinsuojaan on esitetty 75 000 broileripaikkaa, joka on noin 88 % YVA-lain hankeluettelon mukaisesta eläinmäärästä.

Toiminnan keskeisimmät ympäristövaikutukset voidaan katsoa muodostuvan hajuhaittojen ja liikenteen lisääntymisestä.

Toimintaa lähimmät asuinrakennukset (3 kpl) sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä ja lähin vapaa-ajan asunto noin 270 m etäisyydellä. Vakituista asutusta sijoittuu myös 300-400 m etäisyydelle. Lannan kuormauksesta ja kuljetuksesta aiheutuva hajuhaitta voidaan katsoa olevan luonteeltaan lyhytaikaista ja paikallista. Suunnitellussa toiminnassa tullaan käyttämään hajuhaittoja ehkäiseviä toimenpiteitä kuten kuiviketurpeen käyttö kasvatusalustoilla sekä säädettävä ilmanvaihto, joten hankkeen hajuhaittojen vaikutuksia ihmisten elinoloihin tai viihtyvyyteen ei voida pitää merkittävänä. Huomioiden häiriintyvien kohteiden etäisyys ja kasvattamon sijainti paikallistien vieressä, hankkeesta tai sen liikenteestä ei aiheudu myöskään merkittävää melu- tai pölyhaittaa asutukselle.

Asiakirjojen mukaan lannanluovutuksesta on sovittu Biolan Oy:n kanssa, mutta tarvittaessa on käytettävissä riittävästi lannan varastointikapasiteettia katetussa vuokralantalassa.

Hankealue ei sijaitse yleis- tai asemakaava-alueilla eikä suunnitelman mukainen toiminta estä maakuntakaavan toteutumista. Hankealueen ympäristössä ei ole arvokkaita maisema- tai kulttuurikohteita. Lähimpään kulttuurikohteeseen nähden uusi kasvattamorakennus sijoittuu olemassa olevan tilakeskuksen yhteyteen ja olemassa olevien rakennusten taakse, joten suunniteltu broilerikasvattamo ei ole maankäyttöä merkittävästi muuttavaa.

Toiminta ei sijaitse herkällä alueella, lähin vesistö (Yläneenjoki) sijaitsee toiminnasta noin 450 m etäisyydellä lounaispuolella sekä pohjoisessa sijaitseva Myllyoja noin 650 m etäisyydellä ja Myllyojaan laskeva ojahaara noin 400 etäisyydellä uudesta kasvattamosta. Lähin pohjavesialue sijoittuu yli viiden kilometrin etäisyydelle.

Yhteisvaikutukset

Uuden tuotantorakennuksen osalta yhteisvaikutuksia voidaan katsoa muodostuvan toiminnassa olevien broilerikasvatushallien kanssa. Kokonaisuudessaan suunniteltu ja olemassa oleva broilerien kasvatustuotannon eläinmäärän kasvu tulee olemaan alueella uuden tuotantorakennuksen myötä prosentuaalisesti 60,73 %.

Yhteisvaikutuksia voidaan katsoa syntyvän enimmäkseen toiminnasta aiheutuvan hajuhaitan osalta. Hajukuormitus on suurimmillaan etenkin kasvatushallin kasvatuserän loppuvaiheessa sekä kasvatushallin tyhjennyksen aikana. Suunnitellussa toiminnassa tullaan käyttämään broilerkasvatuksessa vakiintuneesti käytössä olevia hajuhaittoja ehkäiseviä toimenpiteitä (kuiviketurve ja säädettävä ilmanvaihto). Edellä mainitut menetelmät ovat käytössä myös toiminnassa olevissa broilerkasvattamoissa. Kokonaisuudessaan kuormituksen voidaan katsoa kuitenkin olevan lyhytaikaista ja vaikutusten laatu ei muutu merkittävästi alueella jo olevaan toimintaan nähden.

Broilerikasvattamon tyhjentäminen on esitetty tapahtuvan yhden päivän aikana, joten tyhjennyksestä aiheutuva hajuhaitta voidaan katsoa olevan lyhytaikaista. Suunnitellussa ja toiminnassa olevien broilerikasvattamoiden yhteydessä ei varastoida lantaa, vaan se toimitetaan muualla varastoitavaksi, jatkojalostukseen tai sopimuspelloille levitettäväksi. Vaikutusten ei katsota olevan normaalia maataloustoimintaa merkittävämpiä. Vallitsevien tuulten pääilmansuunnat ovat Ilmatieteenlaitoksen tuuliruusun mukaan etelä ja lounaan suuntaiset (10-15 %), sekä lännen ja luoteen suuntaiset (noin 10 %). Lähin asutus sijaitsee suunnitellusta kasvattamosta lännestä kaakkoon.

Lankisen Tila Oy:n nautakasvattamon osalta yhteisvaikutuksia ei todennäköisesti muodostu, koska nautakasvattamot sijoittuvat noin 500 m:n etäisyydelle broilerihalleista.

Huomioon otetut merkittävien ympäristövaikutusten välttämis- ja ehkäisemistoimenpiteet

Harkintapyyntöön ei ole esitetty tavanomaisesta broilertuotannosta poikkeavia haittojen lieventämistoimenpiteitä.

Yhteenveto

Broilerimäärältään 75 000 kasvattamo jää alle YVA-lain liitteen 1 kohdassa a määritetyn 85 000 broilerin määrän, joka edellyttäisi YVA-lain soveltamista suoraan YVA-lain 3 §:n 1 mom nojalla.

Hankkeesta ei Lupa- ja valvontaviraston arvion mukaan todennäköisesti aiheudu YVA-lain liitteessä 1 luetteloituihin hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia

merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

6 Selvilläolovelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

7 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 13 §:n mukaisesti. Päätös on nähtävillä ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa: ymparisto.fi - YVA-päätökset - Varsinais-Suomi ja Satakunta

8 Käsittelymaksu

Käsittelymaksu on 4 500 euroa.

Maksu määräytyy Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 tähän annetun valtioneuvoston asetuksen (1177/2025) perusteella.

9 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31, ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (1177/2025) Lupa- ja valvontaviraston maksuista vuonna 2026 1§.

10 Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Hankkeesta vastaava, joka katsoo, että päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta. Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje on liitteenä 2.

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten

arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta lupaa koskevasta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 mom.).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Tia Lummi-Lehtinen ja ratkaissut ylitarkastaja Jutta Lillberg-Puskala

Liitteet

Valitusosoitus
Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

AgriLankinen Oy (todisteellinen tiedoksianto)

Tiedoksi (sähköisesti)

Etelä-Satakunnan ympäristötoimisto
Liedon kunta Ympäristöterveyspalvelut
Oripään kunnan rakennustarkastaja
Turun kaupunki Sivistystoimi, Suunnittelu- ja kehittämispalvelut Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Oripään kunta

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihte: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/102279/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/102279/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lummi-Lehtinen Tia 18.08.2026 13:58

Ratkaisija Lillberg-Puskala Jutta 18.08.2026 12:42